

RYNEK DRZEWNY

ORGAN DLA HANDLU I PRZEMYSŁU DRZEWNEGO
OFICJALNY ORGAN GIEŁDY DRZEWNEJ W BYDGOSZCZY.
OFICJALNY ORGAN KURSU HANDLU DRZEWEM W BYDGOSZCZY.
WYCHODZI WE WTORKI I PIĄTKI.

PRZEDPŁATA na czerwiec 1926 r. wynosi: w Poznaniu przy odbiorze z ekspedycji: 2,50 złote. Na pocztach 2,55 złote. Pod opaską wprost z ekspedycji w kraju i w wolnym mieście Gdańsku: 3.— złote. Pod opaską za granicą (oprócz Gdańska): 3,75 złote. Numer pojedynczy kosztuje: w Poznaniu w Ekspedycji 0,30 groszy. Z przesyłką pocztową w kraju i w wolnym mieście Gdańsku 35 groszy. Zagranicą 45 groszy.

Redakcja, Administracja, Ekspedycja
„RYNKU DRZEWNEGO”:
Poznań, Wielkie Garbary 20. Nr. telefonu 1820.
Drukarnia:
Poznań, Wielkie Garbary 20. Nr. telefonu 3406.
Konta bieżące:
Konto P. K. O. 206377. Bank Handlowy w Warszawie.
Oddział w Poznaniu Bank Przemysłowców Poznań.
Bank Poznańskiego Ziemstwa Kredytowego w Poznaniu.

OGŁOSZENIA: Za tekstem: 20 gr. od miejsca milimetr (strona czterolamowa) W tekście zaś lub przed tekstem: 55 gr. od miejsca milimetr. (strona dwulamowa)
OGŁOSZENIA: Z tabelkami o 30 procent więcej. Przy większych i kilkakrotnych ogłoszeniach stosowny rabat
Dla poszukuj. posad przy jednorazowym ogłoszeniu 30 proc., przy dwurazowym 40 proc. i przy trzyrazowym 50 proc. rabatu. — Każda nowa podwyżka obowiązuje wszystkie już przyjęte ogłoszenia od dnia zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia

Przedruk dozwolony tylko za podaniem źródła. (Rynek Drzewny w Poznaniu).

Producenci drzewni! - Fabryki maszyn!

Dawniejsza fabryka samolotów z wielką maszyną, z wielkimi halami, z suszarnią, z połączeniem kolejowym, z najnowszą odlewnią żelaza lanego szarego i odwęglonego, 5 klm. od granicy po stronie niemieckiej jest w całości albo częściowo do sprzedania lub wydzierżawienia. Także korzystne położenie na składnicy.

Łask. zgłoszenia do Rynku Drzewnego pod nr. 524.

Zawiadomienie.

Z dniem 18. maja Administracja Rynku Drzewnego i Przeglądu Leśniczego przeniesioną została z ul. Św. Marcina 57 na ul. Wielkie Garbary 20 i mieści się przy drukarni własnej.

Środki ku polepszeniu międzynarodowego użytkowania drewna, rozdziału i stabilizacja światowego poziomu cen za drewno użytkowe i materiał tarty.

(Druk 156 Międzynarodowego Instytutu Rolnego w Rzymie. Międzynarodowy Kongres Leśny 1926 r., referent: Doc. Inż. A. Kubice, dyrektor lasów w Adamow, zastępca centralnego Wydziału zrzeszeń rządów lasów C. S. R.)

Światowy zapas drewna zmniejsza się ustawicznie z powodu zwiększonego zapotrzebowania. Z tego powodu niezbędne jest międzynarodowe zorganizowanie użytkowania drewna jak i rozdziału drewna użytkowego i materiału tartego.

Krzyżująca dysproporcja stale i znacznie wzrastającego zapotrzebowania drewna w stosunku do jego użytkowania, uzależnionego od przyrostu, grozi katastrofą nie tylko gospodarce leśnej i przemysłowi drzewnemu całego świata, ale również egzystencji niektórych narodów.

Podtrzymanie stałej i niezmnijającej się produkcji drewna za pomocą dostatecznej gwarancji dającej akcji ratunkowej, zorganizowanej w szerokich zakresach

na podłożu międzynarodowym, leży zatem w interesie tak gospodarki leśnej i przemysłu drzewnego, jak i w narodowo-ekonomicznych interesach wszystkich państw.

Podstawą owej akcji ratunkowej mają być następujące prace wstępne:

1. stwierdzenie ogólnego spotrzebowania zapasów drzewnych i przyrostu drewna w poszczególnych państwach i na całym świecie.

2. uregulowanie i rozdział (dystrybucja) rocznego użytkowania drewna w poszczególnych państwach, jak i pomiędzy państwami.

3. wywożone wykorzystanie drewna użytkowego i materiałów tartych.

Ad 1. Właściciele lasu łączą się w każdym państwie w wolnych zrzeszeniach leśnych i zaprowadzają na zaufanie zasługujące, a pod względem gospodarczym i handlowym bez zarzutu funkcjonujące stacje obserwacyjne, które w celach informacyjnych, orientacyjnych i statystycznych stwierdzają dokładne dane, obserwują przyrost, produkcję, zbyt, zmiany cen w kraju i zagranicą, i na podstawie tych obserwacji dostarczają na czas odnośne daty, umożliwiające wszystkim członkom dokładne gospodarcze i handlowe orientowanie się. „Międzynarodowa Centrala leśna i handlowa“ opracowywać będzie statystyczne dane, dotyczące produkcji i sprzedaży drewna według poszczególnych sortymentów i zajmować się będzie wszystkimi zagadnieniami gospodarki leśnej, przemysłu drzewnego i handlu drzewnego o znaczeniu międzynarodowym.

Ad 2. Zrzeszenia leśne regulują potem na podstawie w poszczególnych krajach stwierdzonego zapotrzebowania i przyrostu użytkowanie drewna, specjalnie wobec zdarzających się klęsk, tak że zapobiegnie się w przyszłości ewent. brakowi drewna. Wyrównania pomiędzy poszczególnymi państwami światowego zapasu drewna dokonuje się za pomocą ożywionego i prawem chronionego eksportu bez jakichkolwiek ograniczeń wywozu, jak i przy wzajemnym zwykłym uregulowaniu taryfy transportu. Zasada ekonomii musi być miarodajną na całym świecie dla produkcji drewna, rozdziału i handlu w tym celu, aby przy zabezpieczeniu lasów dla dobra ogółu można było uzyskać właściwe ceny za drewno.

Ad 3. Gospodarka leśna i przemysł drzewny wszystkich państw stale dążyć winny do jaknajlepszego wyzyskania drewna użytkowego i materiałów tartych w celu możliwego zapobieżenia stratom i nieekonomicznemu

zużytkowaniu drewna. W ten sposób: wzmoże się prosperowanie i intensywność gospodarki leśnej i przemysłu drzewnego; wzmoże się w poszczególnych państwach i zwiększy bilans handlowy; światowej gospodarce zagwarantuje się w ten sposób ciągłość produkcji drzewnej. Wobec tego, że pozyskiwanie drewna użytkowego wzmaga się proporcjonalnie do wielkości fachowo zorganizowanych kompleksów leśnych, złączonych w rękę jednego właściciela, winno każde państwo w interesie własnej ekonomii za pomocą ostrożnej polityki i celowego ustawodawstwa stanowczo przeciwdziałać jakimkolwiek wyrobieniu wielkich, złączonych posiadłości leśnych.

Troskliwe prowadzenie ewidencji światowego zapotrzebowania, właściwe unormowanie użytkowania i ekonomiczne wyzyskanie drewna doprowadzą do lepszego użytkowania i dystrybucji w wszystkich państwach. Wskutek tych zarządzeń nie tylko stworzy się stałą bazę cen za drewno, ale unormuje się też automatycznie ilość solidnie postawionych i racjonalnie prowadzonych przedsiębiorstw przemysłowo-drzewnych i rozwinięta celową organizację produkcji materiałów tartych. Gospodarcze i handlowe straty zredukuje się do minimum, wykluczy się niezdrową spekulację, gospodarka leśna lepiej będzie prosperowała, przez co się najlepiej zabezpieczy niezminiejszą produkcję światową dla dobra ogółu ludzkości. Wobec tego akcja ratunkowa zasadzać się będzie na zrealizowaniu następujących wniosków:

1. W każdym państwie ma się utworzyć wolne zrzeszenie leśne, którego zdaniem ma być:

a) wyśrodkowanie rocznego zapotrzebowania drewna, możliwej produkcji i ewentualnej nadwyżki na eksport, rozdzielenie dla poszczególnych sortymentów w odniesieniu dla całego państwa, zestawienie miesięcznej

ewent. kwartalnej statystyki zapotrzebowania i produkcji i regularne przesyłanie owych dat „Międzynarodowej Centrali Leśnej i Przemysłowo-Drzewnej“ do dalszego opracowywania,

b) regulowanie produkcji poszczególnych sortymentów drzewnych na podstawie wyśrodkowanego zapotrzebowania w kraju i zagranicą w celu zapobieżenia powstaniu braku lub nadmiaru na rynku drzewnym.

c) założenie funduszu ubezpieczeniowego i doświadczalnego dla zfinansowania statystycznych relacji jak i doświadczeń, mających na celu odwrócenie klęsk i wzmoczenie wyzyskania drewna użytkowego i warunków produkcji w lasach.

2. Utworzoną ma być międzynarodowa centrala leśna i przemysłowo-drzewna w celu rozwiązywania światowych zagadnień leśno-gospodarczych i przemysłowo-drzewnych z powierzeniem jej następujących zadań:

a) zaprowadzenie jednolitej metrowej miary i wagi, jednolitych zwyczajów handlowych i umów sprzedażnych w wszystkich administracjach leśnych i przemysłach drzewnych wszystkich państw, walorowej jednostki porównawczej, unifikacji, unormalnienia i ujednoczenia typu produkcji drewna użytkowego i materiałów tartych itp.

b) statystyczne opracowanie zapotrzebowania i produkcji poszczególnych państw i szybkie jego ogłoszenie, ażeby producentom i konsumentom drzewnym w właściwym czasie umożliwić orientację,

c) wzajemne zagwarantowanie opieki prawnej przy dokonywaniu transakcji drzewnych przez poszczególne państwa,

d) zniesienie wszystkich ograniczeń eksportu drzewnego,

Przeróbka chemiczna karpiny sosnowej.

(W nr. 20 „Rolnika“ p. F. Bahn podaje ciekawe szczegóły o przeróbce chemicznej karpiny, w nadziei, że i naszych Czytelników sprawa ta zainteresuje, pozwalamy sobie na przedruk. Red.)

Polska, tak samo jak inne kraje, odczuwa obecnie, mimo swych bogactw naturalnych, skutki ekonomiczne epoki zniszczenia wartości, jaką były lata wojenne i powojenne, wyrażające się między innymi ogólnym osłabieniem przedsiębiorczości. A jednak jedyną drogą, mogącą nas wyprowadzić z błędnego koła, jest właśnie szukanie nowych środków do tworzenia wartości z niezliczonych, niewyzyskanych dotąd skarbów naszej przyrody.

Do takich środków należy nowoczesne racjonalne zużytkowanie karpiny sosnowej, która obecnie w większej części zupełnie bezużytecznie po lasach gnije i tworzy podłoże dla różnych szkodników, ku utrapieniu leśników. Przeróbką chemiczną karpiny można osiągnąć bardzo okazałe wartości eksportowe, przy nader małych inwestycjach i bez żadnego uszczuplenia majątku narodowego.

Niniejszy artykuł ma na celu przedstawienie warunków technicznych i handlowych, wchodzących w rachubę przy ocenie rentowności przedsiębiorstwa. Wprowadzenie go w czyn, rzecz jasna, wymaga wytrawnego fachowca; dyletantyzm tutaj jak wszędzie dobrych wyników dać nie może.

Surowiec, t. j. karpina sosnowa, znajduje się prawie w całym kraju (aż do linii kolejowej Kraków-Lwów jako granicy południowej) w ogromnych ilościach, nie eksploatowanych dotychczas z wyjątkiem niewielu zakładów, przeważnie przestarzałych. Wartość karpiny dla celów suchej dystalacji jest nierówna; większe zawartości żywicy znajdują się na gruntach średnich, gliniastych i w położeniu słonecznym, natomiast na czystych piaskach lotnych i na gruntach mokrych eksploatacja rzadko się opłaca.

Karpina ze starych drzewostanów jest korzystniejsza od młodych, które prócz mniejszej objętości zawierają także mniej żywicy. Istnienie w sąsiedztwa gruntów pszennych wskazuje na dostateczną zawartość żywicy, o ile grunt nie jest mokry.

Ilość karpiny można przyjąć przeciętnie na $\frac{1}{6}$ do $\frac{1}{8}$ zamożności danego drzewostanu. Wydobywanie ręczne ze względu na taniość robocizny w kraju na ogół się zaleca, zwłaszcza jeżeli roboty mogą być wykonywane okolicznościowo przez ludność pobliskich wsi; sposobem tym otrzymuje się bezpośrednio surowiec gotowy do dystalacji. Tylko w drzewostanach zwartych, o grubych pniach, rozsadzanie może być nieco tańsze i wydajniejsze, lecz przytem wymagane jest dodatkowe rozkawałkowanie ręczne. Przy układaniu i suszeniu wydobytej karpiny w lesie ulatnia się nie tylko woda, lecz także najłżejsze i najcenniejsze olejki terpentynowe; z tego powodu najlepiej jest odwieść ją natychmiast po wydobyciu do dystalacji. Oczywiście zawartość wody w tych świeżych pniach musi być uwzględniona w samym procederze dystalacyjnym, w przeciwnym bowiem razie strata byłaby jeszcze większa, aniżeli przy suszeniu na wolnym powietrzu. Z tego samego powodu pnie ze świeżych cięć są lepsze od starych o bielu zgniłym; rozpowszechnione zdanie, jakoby żywica przy gniciu koncentrowała się w rdzeniu, nie da się bowiem utrzymać, przeciwnie i w tym wypadku olejki wyparowują po części i są stracone dla eksploatacji.

Z drugiej strony wydobywanie i rozkawałkowanie świeżej karpiny sposobem ręcznym jest robotą niełatwą, a zatem drogą, i z tego punktu widzenia jednak stare nadgniłe pnie mogą przytem wejść w rachubę, podczas gdy przy rozsadzaniu bezwzględnie świeże są korzystniejsze.

Zupełnie nierentowne jest dla zakładów mniejszych i średnich wyciąganie całych pni z ziemi zapomocą urządzeń mechanicznych i rozkawałkowanie ich.

e) ustawienie gospodarczych wytycznych na podstawie ad b) stwierdzonych danych, dotyczących produkcji i zapotrzebowań, jak i przeprowadzenie na konferencji wypośredkowanych i ustalonych celów gospodarczych w celu stworzenia podstawy dla rozwoju gospodarki leśnej i przemysłu drzewnego na całym świecie.

Tłomaczył W. S.

SPRAWOZDANIA HANDLOWE.

RYNKI KRAJOWE.

Wyniki sprzedaży drewna użytkowego i opałowego.

Nadleśn. Państwowe Suleczyno D. L. P. Toruń.

Licytacja w dniu 6. maja 1926 r.

Buk	II kl.	za m ³	25.00	zł.
"	III "	"	25.00	"
"	IV "	"	25.00	"

Nadleśn. Państwowe Boruszynek D. L. P. Poznań.

Licytacja w dniu 15. maja 1926 r.

Dąb	V kl.	za m ³	30.70	zł.
Buk	V "	"	38.46	"
Brzoza	IV "	"	17.79	"
"	V "	"	12.69	"
Sosna	I "	"	10.57	"
"	II "	"	22.41	"
"	III "	"	18.61	"
"	IV "	"	12.59	"
"	szczapy opałowe	za mp.	6.00	"
Świerk	IV kl.	za m ³	12.80	"
"	drażki I kl.	za szt.	1.63	"

Nadleśn. Państwowe Bolewice D. L. P. Poznań.

Licytacja w dniu 17. maja 1926 r.

Brzoza	szczapy opałowe	za mp.	9.21	zł.
"	† "	"	8.45	"
Sosna	III kl.	za m ³	20.34	"
"	IV "	"	17.86	"
"	szczapy opałowe	za mp.	9.00	"
"	wałki	"	7.04	"
"	† szczapy	"	7.80	"
"	† wałki	"	6.66	"

Nadleśn. Państwowe Promno D. L. P. Poznań.

Licytacja w dniu 19. maja 1926 r.

Sosna	I kl.	za m ³	21.00	zł.
"	II "	"	18.35	"
"	III "	"	16.95	"
"	IV "	"	15.94	"

Nadleśn. Państwowe Chylonja D. L. P. Toruń.

Licytacja w dniu 26. maja 1926 r.

Dąb	IV kl.	za m ³	30.46	"
"	wałki użytkowe	za mp.	10.00	"
"	szczapy opałowe	"	8.00	"
Buk	"	"	8.07	"
"	wałki	"	6.45	"
Osika	szczapy	"	5.00	"
Sosna	I kl.	za m ³	28.84	"
"	II "	"	24.88	"
"	III "	"	20.00	"
"	IV "	"	15.78	"
"	szczapy użytk.	za mp.	7.66	"
"	" opałowe	"	7.01	"
"	wałki	"	5.06	"

w fabryce. Wyciąganie mechaniczne i transport takich olbrzymów są bowiem bardzo kosztowne, tak samo jak i urządzenie maszynowe do rozłupywania. Błądny jest również zwyczaj układania karpiny wydobytej w sęgi w lesie celem objęcia, poczem dopiero się ją odwozi do fabryki.

Ten sposób objęcia wymaga, przynajmniej w większych zakładach, osobnego urzędnika, który jednak nawet przy sumiennej pracy nie jest w możności zbadać każdy sąg co do odpowiedniego układania, objętości i jakości — pomijając łatwość kradzieży.

Znacznie tańsze, a przytem dokładniejsze jest objęcie wedle wagi w fabryce. Przyjmując wagę 1 m³ świeżej nieschniętej karpiny na 300—350 kg, przy robociznie zł. 2 — i kosztach transportu zł. 1 — od m³ cena przeciętna za 100 kg, loco fabryka, wynosi około 1 zł. Za lepsze jakości należy płacić więcej, do zł. 1,20 i wyżej, za gorsze tylko 80—90 gr., ażeby dostawcy byli interesowani w dostarczaniu dobrych pni. Jest to najtańszy, najdokładniejszy i najprostszy sposób objęcia surowca.

Czynnikami decydującym co do wyniku finansowego zwęglania karpiny jest urządzenie retorty i opalanie tejże. Pomijając przestarzałe typy, jakimi są prymitywne piece murowane mielerzowe lub mniejsze retorty stojące (t. zw. piece szwedzkie), pozostają do wyboru trzy główne typy:

Retorta leżąca, stale wmurowana, bardzo prosta i technicznie dobra, ma z punktu widzenia kalkulacji tę wadę, że wymaga długich przerw do ochładzania, podczas których kapitał inwestycyjny jest martwy. Do ruchu nieprzerwanego potrzeba dwóch takich retort, z których jedna dystyluje podczas wypróżnienia, wystygania i zapełnienia drugiej. Do tego należą znów dwa piece i dwa osobne odbieralniki, co w zupełności niweczy taniość tego typu.

Wady tej nie posiada t. zw. retorta wózkowa. Jest ona również stale wmurowana, lecz surowiec

wprowadza się do niej na wózku, który natychmiast po ukończeniu dystylacji wyciąga się wraz z pozostałym węglem do przeciwległej chłodnicy, podczas gdy równocześnie wsuwa się do retorty drugi wózek z surowcem. Wskutek tego ruch jest nieprzerwany, zachowuje się ciepłotę pieca, która natychmiast działa na surowiec, przez co skraca się czas dystylacji. Jest to typ bardzo dobry lecz kosztowny w urządzeniu, gdyż wymaga chłodnicy i wyciągu. Węgiel drzewny przy tym procederze traci nieco na wadze i na wartości przez to, że przy otwarciu retorty po ukończeniu dystylacji, t. j. przy temperaturze 450—500° C, ulatnia się część węgla.

Najnowszym i najlepszym typem jest retorta ruchoma, t. j. zwykła retorta leżąca, zmontowana na wózku i posuwająca się po szynach do pieca i z powrotem. Po wsunięciu zamyka się piec płytą żeliwną i uszczelnia się gliną. Główną zaletą tego typu jest to, że do dwóch retort potrzeba tylko jednego pieca, którego ciepłotę stale się wyzyskuje. Retorta wyciągnięta wystygą przez noc na szynach przed piecem, w następny dzień można ją wypróżnić i ponownie załadować.

Najkorzystniejszym rozmiarem retorty jest, na podstawie doświadczeń, pojemność około 20 m³, co odpowiada około 15 mp, karpiny. Taką ilość przerebić można w ciągu 48 godzin, i wydaje ona przeciętnie 10 q węgla drzewnego, wartości około 50—70 zł., 300 kg. jasnej oczyszczonej smoły drzewnej wartości 12 dolarów, oraz 120—150 kg. dobrego oczyszczonego oleju terpentynowego, wartości około 25 dolarów. Cyfry te wydają się może niskie, lecz należy uwzględnić, że oznaczają czysty produkt końcowy, a nie spotykane często w kraju półfabrykaty, oraz że są cyfry przeciętne. Przy dobrym surowcu i fachowej dystylacji można osiągnąć znacznie wyższe ilości.

(Dokończenie nastąpi).

Świerk IV kl.	za m ³	15.30	„
„ szczapy opałowe	za mp.	6.00	„
„ wałki	„	5.00	„

Nadleśnictwo Państwowe Toruń D. L. P. Toruń.
Licytacja w dniu 27. maja 1926 r.

Dąb	szczapy opałowe	za mp.	7.56	zł.
Grab	IV kl.	za m ³	14.48	„
„	V „	„	14.29	„
„	wałki opałowe	za mp.	5.45	„
Lipa	IV kl.	za m ³	13.20	„
„	szczapy opałowe	za mp.	4.42	„
Sosna	II kl.	za m ³	17.79	„
„	III „	„	13.88	„

Nadleśn. Państwowe Promno D. L. P. Poznań.
Licytacja w dniu 27. maja 1926 r.

Brzoza	V kl.	za m ³	15.00	zł.
Sosna	II „	„	19.70	„
„	III „	„	15.55	„
„	IV „	„	13.54	„
„	szczapy opałowe	za mp.	5.53	„
„	wałki	„	4.50	„

Nadleśn. Państwowe Boléwice D. L. P. Poznań.
Licytacja w dniu 28. maja 1926 r.

Sosna	I kl.	za m ³	28.11	zł.
„	II „	„	32.36	„
„	III „	„	26.18	„
„	IV „	„	23.11	„
„	szczapy opałowe	za mp.	7.77	„
„	wałki	„	5.52	„
„ †	I kl.	za m ³	24.72	„
„ †	II „	„	28.99	„
„ †	III „	„	25.44	„
„ †	IV „	„	15.38	„

Notowania oficjalnej Giełdy Zbożowej w Poznaniu:

Cena za 100 kg. netto franco stacja załad., ładunki
całowagonowe, dostawa natychmiastowa.
dnia 31. 5. 1925 r., na żyto: 36—37 zł.
dnia 2. 6. 1926 r., na żyto: 36 zł.

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE.

Niemiecki przemysł drzewny, a import drzewa polskiego. Związek Gospodarczy Niemieckiego Przemysłu Drzewnego zamieścił w berlińskiej „Industrie- und Handelszeitung“ z dnia 12 maja 1926 r. artykuł o położeniu niemieckiego przemysłu drzewnego, w którym narzeka na wzrastającą tak na rynkach zagranicznych, jak na rynku wewnętrznym konkurencję wschodnich i skandynawskich sąsiadów, którzy w ostatnich latach przy poparciu rządowym silnie rozwinęli swój przemysł drzewny. Do najmniejbezpieczniejszych konkurentów zalicza wspomniany Związek Czechosłowację, Polskę, Austrię, Szwecję i Finlandię, które posiadają surowiec w lepszej jakości, wystarczającej ilości i tańszy, podczas gdy Niemcy zmuszone są sprowadzać 1/3 swego zapotrzebowania na drzewo z tych krajów, co powoduje wysokie obciążenie surowca kosztami przewozu. Oprócz tego utrudniają zaspokojenie zapotrzebowania wprowadzone w niektórych państwach ograniczenia wywozowe i cła dla ochrony tamtejszego przemysłu drzewnego. Z tego też powodu żądanie Związku właścicieli lasów wstrzymania importu polskiego drzewa jest nie do przyjęcia przez niemiecki przemysł drzewny, bo każde utrudnienie zaopatrzenia niemieckiego przemysłu musi spowodować wzrost cen drzewa do dawniejszej zabójczej wysokości. Wspomnianym krajom ułatwiają konkurencję znacznie niższe płace, tanie siły wodne, niskie frachty i przeważnie niższe opłaty socjalne i podatki, których nie równoważą w dostatecznej mierze niemieckie cła na gotowe fabrykaty drzewne. Obciążenie celne jest obecnie niższe od obciążenia przed wojną i wynosi przeciętnie 10% wartości importowanych towarów, przez co obecne cła nie stanowią dogodnej podstawy do rokowań handlowych z krajami wschodnimi. W przeciwieństwie do tego wprowadziły wszystkie państwa konkurencyjne o wiele wyższe cła, co spowodowało silny rozwój przemysłu drzewnego w tych krajach. Wynikiem takiego stanu rzeczy jest zmniejszenie się eksportu niemieckiego o mniej więcej 5%, a duży wzrost importu gotowych fabrykatów

KALENDARZ TERMINOWY

SPRZEDAŻY DREWNA ZARZĄDÓW LEŚNYCH

ogłaszających swe sprzedaże w Rynku Drzewnym.

S = submisja
L = licytacja
W = z wolnej ręki

Termin	Miejscowość (lokal sprzedaży)	w. = Woje- wództwo d. = Dyrekcja Lasów Państw.	Rodzaj drewna	Długość		Kopalniaki i inne użytkowe		Drewno opałowe	Bliższe szczegóły		Rodz. sprz.	U w a g i
				sztuk	m ³	m ³	mp.		W R.D.	ogło- sze- nie Nr.		
7. VI. 26.	12 ⁰⁰	D. L. P. Białowieża (kancelarja)	d. - białow.	sosna				8500,-	44	554	S	
8. VI. 26.	10 ³⁰	Państw. Nadl. Świt (kancelarja)	d. - bydgoska	I-IV	609	661,43			43	551	S	
		Państw. Bank Rolny (kancelarja)	w. - warsz.	osika	6634				40	518	S	(kloce zapalczane).
9. VI. 26.	12 ⁰⁰	Państw. N. Drewniaczki (kancelarja)	d. - toruńska	sosna	I-IV	9252	4028,33		43	545	S	
11. VI. 26.	11 ⁰⁰	Państw. Nadl. Sarniagóra (kancelarja)	d. - bydgoska	sosna	I-IV	2534	1688,26	3733,64	43	550	S	(kopaln. w całych dług.)
15. VI. 26.	9 ⁰⁰	Państw. N. Przewodnik (oberża, Groszkowski)	d. - bydgoska						34	467	L	na drewno użytkowe, opałowe i dragi.
	12 ⁰⁰	D. L. P. Siedlce (kancelarja)	d. - siedl.						42	536	S	na sprzedaż materj. tart., drewna użyt., stempli ko- paln., podkład., sleeprow, papierówki i drewna opał.
22. VI. 26.	12 ⁰⁰	D. L. P. Siedlce (kancelarja)	d. - siedl.						42	537	S	na oddanie w dzierz. 5 tart.
25. VI. 26.	9 ⁰⁰	Państw. N. Przewodnik (oberża, Groszkowski)	d. - bydgoska						34	467	L	na drewno użytkowe, opałowe i dragi.
13. VII. 26.	9 ⁰⁰	Państw. N. Przewodnik (oberża, Groszkowski)	d. - bydgoska						34	467	L	na drewno użytkowe, opałowe i dragi.
27. VII. 26.	9 ⁰⁰	Państw. N. Przewodnik (oberża, Groszkowski)	d. - bydgoska						34	467	L	na drewno użytkowe, opałowe i dragi.

drzewnych, mianowicie o 75% i to w czasie, kiedy tylko niewiele traktatów handlowych zawarto, wobec czego istnieje obawa, że po zawarciu tych traktatów, co do których rokowania jeszcze nie są ukończone, niekorzystny stosunek eksportu do importu jeszcze się pogorszy. Obecnie sytuacja we wszystkich gałęziach przemysłu drzewnego jest bardzo ciężka, ponieważ przemysł drzewny walczył z brakiem kapitału i z trudnościami zbytu, spowodowanymi stagnacją na rynku budowlanym i bardzo silnym wzrostem płac, które jeszcze 1925 r. wzrosły o mniej więcej 30%. W przemyśle drzewnym pracuje 82.000 osób, co wynosi 7% całej ilości zatrudnionych w przemyśle osób, a jeżeli się doliczy do tego jeszcze zajętych w przemyśle budowlanym, w tartakach i handlu drzewnym, to otrzyma się ilość 1.450.000, czyli 10% wszystkich w przemyśle zatrudnionych osób. Wobec tak dużego udziału przemysłu drzewnego w ogólnym

gospodarstwie niemieckim, domaga się niemiecki przemysł drzewny równomiernego traktowania z innymi gałęziami przemysłu przy zawieraniu traktatów handlowych, czyli żąda nieudzielania zniżek celnych na fabrykaty przemysłu drzewnego przy okazji zawierania traktatów handlowych z państwami konkurencyjnymi, jak również większego niż dotychczas uwzględnienia interesów eksportowych przemysłu drzewnego.

Zalesienie Jugosławii postępuje naprzód. Na w r. b. państwo wyznaczyło 3.450.600 dynarów, ażeby zalesić w dalszym ciągu nagie góry Karstu i wydmy piaszczyste.

Francuski Syndykat handlarzy drzewa kolonialnego został dopiero co założony pod tyt. *Chambre Syndicale des producteurs de bois coloniaux africains*. Założenie syndykatu tłumaczy się między innymi szeroką propagandą eksploatacji lasów we francuskich koloniach afrykańskich.

Redaktor odpowiedzialny za dział Rynku Drzewnego Józef Ziółkowski, za dział ogłoszeń i administrację wydawnictwa Edmund Bartz.

Państwowe Nadleśnictwo Oborniki

(poczta Oborniki) (562)

sprzeda w drodze submisji drewno użytkowe sosnowe z wyrębu r. 1925/26.

Nr. losu	Leśnictwo	Oddz.	Przypuszczalna masa drewna m ³				Razem	Odległość od stacji kolejowej
			I.	II.	III.	IV.		
1	Nowołoskonin	12	—	120	270	130	520	Oborniki 5 km.
2	"	13	20	290	390	180	880	
3	"	14	15	200	410	190	815	
4	"	16	20	120	70	70	360	

Oferty należy ostemplowane w zalakowanych kopertach z napisem „Submisja na budulec“ nadsyłać należy do Nadleśnictwa Oborniki najpóźniej do dnia **9. czerwca 1926 r.** do godz. 11-tej przed południem. Otwarcie ofert nastąpi tego samego dnia o godz. 12-tej w południe w obecności ewent. przybyłych oferentów w kancelarii Nadleśnictwa. Ceny należy podawać za 1 m³ dla każdego losu osobno w złotych i dziesiętnych złotych w cyfrach i słowach. Oferent winien oświadczyć, że znane mu są warunki sprzedaży obowiązujące w lasach państwowych i że się takowym bez zastrzeżeń poddaje. Koszta korowania ponosi nabywca. Nadleśnictwo nie odpowiada ani za ilość ani za jakość drewna, w poszczególnych losach a nabywca obowiązany jest przejąć wszystko drewno, które się w danym oddziale wyrobi, przyczem naznacza się, że większa część drewna jest już wyrobiona. Zatwierdzenie ofert zastrzega się Dyrekcji Lasów Państwowych w Poznaniu.

W tym samym dniu o godzinę później odbędzie się submisja na drewno opałowe szczapy i walki korowane z wyrębu r. gosp. 1925/26, oferty jak wyżej z napisem „Submisja na opał“ do godz. 12-tej w południe z podaniem ceny za 1 mp. opalu osobno dla szczapów i walków.

Nr. losu	Leśnictwo	Oddział	Szczapy mp.	Walki mp.	Odległość od stacji kolejowej km.
1	Mycin	62	—	24	6—8
2	"	63a	975	45	
3	"	64b	374	42	
4	"	65	60	14	
5	"	66	830	210	
6	"	67, 68	25	35	
7	"	69	320	20	
8	"	85a	68	9	11 10
9	"	86	285	10	
10	Bębniak	116	251	32	
11	"	106a	175	—	
12	Lipka	107b	754	51	
13	"	125b	273	34	
14	"	126	634	111	
15	"	127	1701	50	
16	"	128	135	23	
17	"	147	686	62	
18	"	148	297	17	

Warunki jak wyżej, zatwierdzenie ofert zastrzega się Dyrekcji Lasów Państwowych w Poznaniu.

Państwowy Nadleśniczy.

Państwowe Nadleśnictwo Osie

560

poczta i stacja kolejowa Osie

sprzeda w dniu **17. czerwca 1926 r.** na sali hotelu p. Listewnika w Osiu o godz. 9-tej

412,24 m³ kopalniaków w dłużycach wyrobu 1925/26
i 2404,58 m³ „ „ „ „ 1924/25

z leśnictwa Sobiny w drodze ustnej licytacji.

Sprzedaż odbywa się na rachunek i odpowiedzialność interesowanego pierwonabywca. Warunki sprzedaży odczyta się na przetargu. Sprzedaż podlega zatwierdzeniu przez Dyrekcję Lasów Państwowych.

Państwowy Nadleśniczy.

Koszyki na jastrzębie
Zatrzaski na lisy
Zatrzaski na króliki

poleca 13

Administr. Rynku Drzewnego

Telef. 1820 Poznań, W. Garbary 20. Telef. 1820

Dostawy do Anglii

Francji, Belgii, Holandji,
Niemiec, Hiszpanji,
Włoch, Szwajcarii etc.

uzyska Pan przez inserowanie w pierwszorzędnym czasopiśmie handlu drzewnego tych krajów przezemnie reprezentowan.

EMIL FUNKE

Czasopiśmie z handlu drzewnego wszystkich krajów —
Monachium - München O. 27,
Trogerstr. 52. - Telef. 41833.

A. HEINE

Agentura i komisja drzewna
Frankfurt (Oder)
Tel. 1705. Stiftsplatz 10.

Szukasz

wykwalfikowanego pracownika i energicznego korepetytora?

pisz

BRATNIA POMOC

stud. W. S. H. Warszawa,
Koszykowa 9
Tel. 45-84, godz. biurowe

Po skompletowaniu wyszły z druku w formie zeszytu

Luźne kartki

o tematach do egzaminów dla urzędników I, II. i III. kategorii Dyrekcji Lasów Państw. i Nadleśnictw, które dotąd wydawane były jako dodatek do „Przeglądu Leśniczego“.

Cena za zeszyt 1,50 zł. przy odbiorze w Admin. „Rynku Drzewnego“ i „Przeglądu Leśniczego“ POZNAŃ, Wielkie Garbary 20.

ŻEGLARZ POLSKI

TYGODNIK

poświęcony sprawom żeglugi morskiej i rzecznej ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb i zadań ŻEGLUGI POLSKIEJ.

Pięty rok istnienia!

Podróże morskie
i sport wodny.
Kronika sportowa.

Piąty rok istnienia

Kronika światowa
żeglugi i budowy
okrętów.

Prenumerata „Żeglaza Polskiego“ wynosi rocznie 4 zł.; półrocznie 2 zł.; kwartalnie 1 zł.

Adr. Red. i Admin.: Tczew, ul. Hallera 17. - Konto P. R. O. 170044. Okazowe numery na żądanie. 285

Sikawki do skrapiania kultur

ma na składzie i przyjmuje do reparaacji oraz dostarcza części rezerwowe

Administracja Rynku Drzewnego i Przeglądu Leśniczego

Składnica narzędzi leśnych
POZNAŃ, Wielkie Garbary nr. 20.

Siatki druciane 6-cio kątne

w całości w cynku kąpane.

Najtańsze i najpraktyczniejsze.

Sprzedaje po cenach fabrycznych, jedynej krajowej fabryki:

„Rynek Drzewny i Przegląd Leśniczy“

Składnica narzędzi leśnych - Poznań, W. Garbary 20.

Kupuję materiał świerkowy

wszelkich rozmiarów. — Szczegółowe oferty z wykazami zapasu skierować do Administracji Rynku Drzewnego pod E. N. nr. 522.

Wyszedł z druku

podręcznik dla leśniczych p. t.

„Krótki zarys nauki o pomiarze drzew i drzewostanów“

opracowany przez p. WITOLDA ALEXANDRA ŁUCZKIEWICZA, a wydany nakładem Admin. „Rynku Drzewnego i Przeglądu Leśniczego“.

Cena: pięć złotych przy odbiorze w administracji

Zamówienia przyjmuje

Administracja Rynku Drzewnego i Przeglądu Leśniczego
POZNAŃ, Wielkie Garbary 20.

i wysyła za zaliczką lub za poprzednim nadesłaniem kwoty z doliczeniem 50 gr. na pokrycie kosztów opakowania i wysyłki. Przy wysyłce większej ilości egz. liczy się tylko rzeczywiste koszty opak. i przesyłki.

TRAKI pionowe i horyzontalne oraz wszelkie pomocnicze maszyny tartaczne

STRUGARKI

walcowe, wyrówniarki, wiertarki, gryzarki, piły taśmowe i tarczowe, tokarki, ostrzarki

własnej konstrukcji dostarcza:

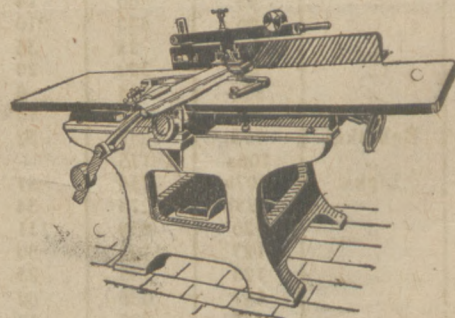
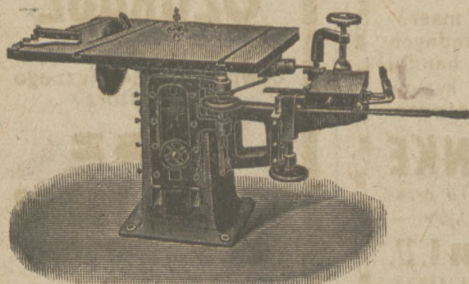
„UNIA“

Zjednoczone Fabryki Maszyn

Tow. Akc.

dawn. C. Blumwe i Syn

BYDGOSZCZ - WILCZAK.

Akordowe heblowanie.

Doskonale urządzona heblarnia i szpuntownia mechaniczna na przedmieściu Berlina, dogodnie położona dla komunikacji wodnej i kolejowej do Szczecina, posiadająca bocznicę i duże place składowe, podejmuje się akordowego heblowania. Magazynuje wszelkie rodzaje drzewa i przeprowadza sprzedaż komisową. Na towar komisowy może stawić gwarancję bankową. 538

Łaskawe zgłoszenia pod I. K. 21851 do Rudolf Mosse, Berlin SW. 19.

Zawiadomienie.

W porozumieniu z Wielkopolską Izbą Rolniczą, Wydział w Leśnictwa w Poznaniu, dostarczamy

siarczan miedzi do skrapiania kultur

i prosimy o łaskawe spieszne zamówienia. Warunki dostawy podamy odwrotnie na zapytanie.

Administracja Rynku Drzewnego i Przeglądu Leśniczego
Poznań, Wielkie Garbary 20.

Ogłoszenie.

558

Dnia 15. czerwca 1926 r. o godz. 12-tej w Dyrekcji Lasów Państwowych w Radomiu przy ul. Lubelskiej 53 odbędzie się licytacja na sprzedaż z tartaku państwowego przy st. kol. Garbatka 183 m³ bloków sosnowych, 73 m³ desek dębowych, 119 m³ stolarki sosnowej i 556 m³ desek sosnowych obrzynanych.

Informacji udziela D. L. P. w Radomiu oraz N-wo Garbatka przy st. kol. w Garbatce.

Dyrekcja Lasów Państwowych w Radomiu.

Poznańska Spółka Drzewna T. A.

Poznań, św. Marcin 52/53

poleca wszelkie gatunki materiałów stolarskich, budowlanych i kantówki

ze swoich składnic:

w Poznaniu, ul. Głogowska 109/110, Gnieźnie, Inowrocławiu, Rawiczu, Środzie, Kruszwicy, Wrześni, Swarzędzu, Powidzu, Gądkach i Nowejwsi pod Strzelnem. 1

Młodszy

kupiec drzewny

z długoletnią praktyką, biegły w polskim i niemieckim języku w słowie i piśmie poszukuje posady na tartaku lub też za wojażera. Zgłoszenia do Administracji „R. D.” pod nr. 552.

Młody fachowiec

branży drzewnej, samodzielny, wolny od wojskowości, z kilku letnią praktyką w tartaku poszukuje posady od zaraz lub później. Łaskawe zgłoszenia proszę do Administracji Rynku Drzewnego pod Nr. 557.

Narzędzia leśne

Do upraw polecamy:

Kosztury (lansety) do sadzenia żelazne i z twardego drewna mocno okute krajowego wyrobu,

także tutejszego wyrobu

skrzynki do sadzonek

oraz różnej konstrukcji

motyki, oskardy, i łopaty do brzd i regulówki pod sadzenie, do kopania rowków na owady i karczowania pni;

dalej mamy stale na składzie

plugi leśne i zagłębiacze Eckerta,

kultywatory (Waldgruber) Mehnera,

różnej konstrukcji

spulchniacze,

maszynki do siewu „Senior” i ulepszone „Hackera”,

sikawki „Platza” do skrapiania upraw włącznie części rezerwowych.

Oprócz tego polecamy różne

piłeczki i nożyce do podkrzesywania drzew,

siekacze do wycinania krzaków,

grabie do uprawy gleby,

brony leśne łańcuszkowe,

przyrządy do szkółkowania „Hackera”,

kiełkowniki „Steinera”.

Różnego rodzaju

klupy (tastry), numeratory oryginalne Göh-

lera i wyrobu krajow., także części rezerwowe oraz

farbę i szczoteczki, cechówki do odbiórki

drewna,

krede zagraniczną i krajową,

metrówki, taśmy miernicze i do mierzenia

drzewa,

łapki (zatrzaski) na drapieżniki,

koszyki na jastrzębie oraz różne inne przybory i narzędzia leśne, także

siatki druciane do szkółek, upraw i na parkany

dostarczamy w najlepszej jakości i po cenach ściśle wyliczonych. — Katalogi wysyłamy na życzenie.
**Administracja „Rynku Drzewnego i Przeglądu Leśniczego”
Składnica narzędzi leśnych. - Poznań, W. Garbary 20. - Telef. 1820.**

Województwo Pomorskie

561

Nadleśnictwo Państwowe Dąbrowa, p. Jezewo, Star. Świecie

sprzeda przez submisję drewno użytkowe (dłużyce i kopalniaki).

Los nr.	Leśnictwo	Oddział i poddział	Sztuk	Klasa				Razem	Odległość od stacji kolej. klm.	Uwagi
				I	II	III	IV			
A. Dłużyce z roku gosp. 1924/25.										
1	Kotówka	92	3333	—	2.37	186.36	950.27	1139.00	Czersk św.	6
2	"	93	851	—	—	51.12	241.47	292.59	"	6
3	Czersk	77, 78a, 79c, 86c, 87, 221a	1867	—	2.35	93.92	425.78	522.05	"	2-4
4	Bursztynowo	105a, 170c, 171a, b, 173b	606	17.89	129.72	173.64	92.82	414.07	Kwiatki	7
5	Borsukowo	180b, 188b, 189a	403	9.34	84.27	137.78	52.26	283.65	"	6
B. Dłużyce z roku gosp. 1925/26.										
6	Taszewo	31	112	4.39	69.48	34.82	—	108.69	Jezewo	2
7	Dąbrowa	20b	227	63.04	102.19	74.84	12.46	252.53	"	2
8	"	21a	384	226.40	311.51	60.20	2.89	601.00	"	2
9	"	18b, 26b, 27b1	424	53.02	334.93	101.03	11.46	500.44	"	3
10	"	37b	529	41.05	297.35	181.72	22.18	542.30	"	4
11	"	30b, 39b, 40	269	6.21	101.29	115.59	13.71	236.80	"	4
12	"	41, 44b1	282	6.27	93.33	116.25	17.66	233.51	Czersk św.	2
13	Kwiatki	117	366	29.06	145.46	89.51	41.92	305.95	Kwiatki	2
14	"	130b	397	15.61	83.62	102.04	63.37	264.64	"	3
15	"	131b1	521	6.64	48.95	160.91	88.64	305.14	"	3
16	Bursztynowo	124b	758	—	1.06	104.04	198.54	303.64	"	6
17	"	137	288	29.36	233.96	78.44	2.62	344.38	"	8
18	"	153a	233	30.09	182.31	66.24	2.81	281.45	"	8
19	"	154ab, 157	262	33.82	174.76	86.10	4.91	299.59	"	7-8
20	"	172a, 184a2	253	8.51	117.08	117.60	4.46	247.65	"	8

C. Drewno kopalniane z roku gosp. 1925/26.

Nr.	Leśnictwo	Oddział i poddział	Sztuk	Masa drzewna		Jezewo	Czersk św.	Kwiatki
				m ³	m ³			
21	Taszewo	22b, 23b, 24b, 25b, 29a, 30b	2780	278.71	—	3	—	—
22	Dąbrowa	26b, 37b	783	185.96	—	3	—	—
23	Kotówka	51b, 54c, 70c	6537	1033.23	—	6	—	—
24	Czersk	67a, 78a, 79bc, 89a, 234b	6693	1277.08	—	2-4	—	—
25	Czersk	236ab	4570	966.55	—	4	—	—
26	Kwiatki	117, 130b, 131b1	2548	466.55	—	2-4	—	—
27	Bursztynowo	124b	9003	1349.51	—	6	—	—
28	Borsukowo	159abc	9650	1494.47	—	6	—	—

Pisemne oferty, należycie ostemplowane, w zalakowanych kopertach, z napisem „Submisja“, winny być nadesłane do dnia **14. czerwca 1926 r.** do godz. 12⁴⁵, poczem nastąpi otwarcie ofert w kancelarii Nadleśnictwa. W ofercie należy podać cenę przeciętną za 1 m³ dłużycy wzgl. kopalniaków każdego losu w złotych i dziesiątkach złotego w cyfrach i słowach wraz z oświadczeniem, że oferentowi są znane warunki sprzedaży drewna w lasach państwowych i że poddaje się takowemu bez zastrzeżeń. Ubiegający się o kredyt winni to zaznaczyć w ofercie. Nadleśnictwo zastrzega sobie różnice w masie drzewnej i za jakość drewna nie odpowiada. Koszta korowania i ew. wyciągania drewna ponosi kupujący. Zatwierdzenie ofert zastrzega się dla Dyrekcji Lasów Państwowych w Bydgoszczy.

Nadleśnictwo Państwowe Wronki

sprzeda przez submisję drewno sosn. kopalniane z roku 1925. 563

Nr. losu	Leśnictwo	Oddział	Masa w m ³	Odległość od stacji kolej. klm.	Warty
1	Dębogóra	196, 170, 171, 172, 200, 197, 417, 418	6115,85	4-7	5-7

Oferty w zamkniętych i zalakowanych kopertach ostemplowane znaczkami stemplowem we wysokości 2 zł. z napisem „Submisja“ należy przesłać pod adresem Państw. Nadleśnictwo Wronki pow. Szamotuły do dnia **14 Czerwca** godz. 9^{1/2} przedp. Otwarcie ofert nastąpi tego samego dnia o godz. 10-tej w kancelarii Nadleśnictwa. Oferty winne być wniesione za 1 m³. na każdy poszczególny los w złotych i dziesiątkach złotego liczbami i słownie wraz z oświadczeniem że reflektantom znane są warunki sprzedaży drewna w lasach państw. i że się im bez zastrzeżeń podają. Warunki płatnicze i kredytowania będą ogłoszone przy otwarciu ofert.

Nadleśnictwo zastrzega sobie pewne różnice w podanej masie i za jakość drewna nie odpowiada, drewno korowane, koszty korowania ponosi nabywca drewna.

Oferty zatwierdza Dyrekcja Lasów Państw. w Poznaniu.

Nadleśniczy Państwowy.

Dębowe drewno szczapowe użytk.

w długościach 1 do 1,20 m

szczapy trójkątne

nadające się do fabrykacji beczek zdrowe i białe kupuje stale

firma **S. Elkeles**
Berlin-Weissensee
Rennbahnstrasse 22/23.

Abonujcie

RYNEK DRZEWNY
i
PRZEGLĄD LEŚNICZY

Dłużyce sosnowe

i zdarty (oszwary) kopalniane normalnych wymiarsji, franko granica, kupuje za gotówkę

Karl Jetter, Holzhandlung
Neuern — Č. S. R.
Gegründet 1865.

Kierownik tartaku,

żonaty, w młodszym wieku, poszukuje posady. Łaskawe oferty proszę nadsyłać do Adm. Rynku Drzewnego pod nr. 542.

Bacność!

Na wyrażone z różnych stron życzenie wydrukowaliśmy pewną ilość formularzy p. t.

Wykaz wykroczeń i przestępstw

podlegających postępowaniu karnemu na zasadzie prawa o kradzieżach leśnych z dnia 15. IV 1878 roku (okładki i wkładki) i oddajemy je interesantom za poprzedniemi nadesłaniem 0,09 złp. za jeden formularz.

Również można nabyć wykaz wypłaty najmu po 11 gr. Listy płatnicze za wyróbkę drewna po 9 gr. Numerowniki dla drewna opałowego po 8 gr. Projekt i obrachunek kosztów wykonania załesień po 11 gr. za 1 formularz.

Także mamy na składzie **TABELĘ KUBICZNA** Miary Metrycznej dla drzewa okrągłego Wacława Kamfińskiego w cenie 1.- zł. za egzemplarz.

Administracja (4)
Rynku Drzewnego i Przeglądu Leśniczego
Poznań, W. Garbary 20.

Młodszy

kierownik tartaku

biegły w swym zawodzie poszukuje posady od zaraz lub później. Zgłoszenie do Administracji „R. D.“ pod nr. 553.